

Журнал внесено в оновлений перелік фахових видань з економічних наук
(підстава: Постанова ВАК України № 1-05/04 від 14.10.2009)
ISSN 1993-6788 Журнал 1 березня 2007 року зареєстровано в Міжнародному центрі періодичних видань
(ISSN International Centre, м. Париж).

Журнал зареєстровано та проіндексовано у таких міжнародних наукометричних каталогах та базах даних:

SciVerse Scopus – з жовтня 2009 року (SJR 2012 = 0,187);
Index Copernicus – з січня 2010 року;
EBSCOhost та Ulrich's Periodicals Directory – з 2011 року.

Засновник і видавець: ВНЗ «Національна академія управління»
Україна, 01011, Київ, вул. Панаса Мирного, 26
Голова редакційно-видавничої ради С.А. Єрохін
Свідчення суб'єкта видавничої справи ДК № 1824 від 2.06.2004

Редакційна колегія:

- Ермошенко Микола Миколайович - головний редактор
Бурлака Григорій Григорович - доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України
Базилук Антоніна Василівна - заступник головного редактора
Білан Юрій - доктор економічних наук, професор
Будкін Віктор Сергійович - доктор економічних наук, професор
Ваша Лашло - кандидат економічних наук, доцент, PhD (Польща)
Васильченко Сергій Сергійович - заслужений діяч науки і техніки України
Гончаров Юрій Вікторович - PhD, професор (Угорщина)
Гуткевич Світлана Олександрівна - доктор економічних наук, професор
Дорофійко В'ячеслав Володимирович - доктор економічних наук, професор
Єрохін Сергій Аркадійович - доктор економічних наук, професор
Козаченко Іван Петрович - доктор економічних наук, професор
Лопатін Олександр Костянтинович - доктор економічних наук, професор
Міщенко Володимир Іванович - доктор економічних наук, професор
Панченко Євген Григорович - доктор фізико-математичних наук, професор
Подвезько Валентин Степанович - доктор економічних наук, професор
Сакхаров Вадим Євгенович - кандидат економічних наук, доктор
Сорокіна Лесья Василівна - кандидат економічних наук, професор
Сундєва Олександрівна - доктор економічних наук, професор
Супрун Василь Павлович - доктор економічних наук, професор
Турскі Зенонас Адонович - доктор економічних наук, професор
Шелудько Наталія Михайлівна - доктор економічних наук, професор (Литва)
Шинько Олександр Сергійович - доктор економічних наук, старший науковий співробітник

Адреса редакції: Україна, 01011, Київ, вул. Панаса Мирного, 26, к.к. 401, 406
Тел., факс (044) 280-80-56; 288-94-98; 254-31-96
E-mail: eso@nam.kiev.ua (головний редактор); http://eco-science.net
Ielpa@nam.kiev.ua (укр.-рос. блок); prokhorova@nam.kiev.ua (англ. блок)
Секретар редакції О.О. Кривонос
Комп'ютерний набір та верстка О.О. Кривонос
Літературна редакція Н.М. Желєзняк, О.М. Семенюк
Коректор Д.М. Прохорова

Рекомендовано до друку вченою радою ВНЗ «Національна академія управління» (протокол №5 від 30.08.2013 р.)
Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей.
Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.
Передруки і переклади дозволяються лише за згодою автора та редакції.
Відповідальність за зміст рекламних оголошень несе рекламодавець.
Підписано до друку 11.09.2013 р.

Валікевич Наталія В. Становлення та розвиток наукових теорій модернізації
Чубукова Ольга Ю., Радзе Наталія В. Штучний інтелект як основа когнітивної економіки
Шевчук Наталія В. Економічна природа капіталізації підприємства

Білоган Ольга І. Аналіз трансформації факторності зовнішньої торгівлі в умовах реструктуризації економік країн Центральної і Східної Європи
Ханова Олена В. Посткризовий аналіз зовнішньоекономічної діяльності Іраку: можливості для України

Войтов Сергій Г. Класифікація товарів як інструмент митно-тарифного регулювання: аспект визначення і контролю
Дзєнерна Карина С. Формування інституційного механізму регулювання державної власності в національній економіці України
Коваль Олена М. Перспективи розвитку ринку земель сільськогосподарського призначення в Україні
Попівняк Юлія М. Проблеми функціонування ювелірної промисловості України у світовому контексті та шляхи їх розв'язання
Третьяк Наталія А. Управління земельними ресурсами – основоположна і самостійна економічна функція держави як власника землі
Черненко Олександр Л. Дослідження взаємозв'язку між інвестиціями в основний капітал і валовою доданою вартістю в економіці України

Власова Наталія О., Коваль Ольга С. Механізми та ефекти процесів консолідації у роздрібній торгівлі
Григорська Наталія М. Трансформація стану економічної стійкості підприємства машинобудування на базі бізнес-моделі
Данилюк Валерій К., Орлова Катерина Є. Методичні засади оцінювання стану адаптивності підприємств добувної промисловості
Копитко Марта І. Особливості процесу тійової діяльності промислових підприємств
Мініченко Ольга О. Економічне оцінювання ефективності використання трудових ресурсів
Панков Андрій В. Особливості ведення інноваційної діяльності в умовах впровадження парадигми відкритих інновацій
Сагайдак Михайло П. Рекрутмент у забезпеченні внутрішнього маркетингу
Шкробот Марія В. Державно-приватне партнерство в контексті модернізації підприємств гідроелектроенергетики
Юшкевич Олена О. Механізми регулювання розвитку сільськогосподарських підприємств
Якименко Олена С. Особливості стратегічного управління розвитком підприємств сільськогосподарського машинобудування
Яремко Анна О. Особливості комплексного компаративного аналізу торговельних підприємств у конкурентному бізнес-середовищі

Фелантова Анна Л. Стан і розвиток інноваційно-інвестиційної діяльності у Полтавській області

ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS

SCIENTIFIC ECONOMIC JOURNAL

№9(147) 2013

CONTENTS

NATURE MANAGEMENT AND ENVIRONMENT PROTECTION

Buzhyn Oleksandr O. Agricultural production within the system of environmental safety	158
Dmytrovska Veronika S. Own revenues of local budgets in mountainous communities	165
Zhuravlova Olga V. Methodological approaches to assessment of financial stability of insurance companies	171
Kokhan Iryna V. Budget funding as a tool in realization of state socioeconomic development strategy	176
Miroshnychenko Ganna O. Directions in the development of stabilization mechanism for banking system under uncertainty	182
Sylvantsev Sergiy O. Development of legislation on OTC derivatives market regulation	190
Filonova Inna B. Influence of foreign bank capital upon innovation security of Ukraine	200
Bezerlyi Kostyantyn V. Classification of enterprise accounts and records	206

ACCOUNTING, ANALYSIS AND AUDIT

206

STATISTICS

Chaikovska Inna I. Applying the method of statistical dependence equations in intellectual capital management at an enterprise	213
---	-----

MATHEMATICAL METHODS, MODELING AND INFORMATION TECHNOLOGIES IN ECONOMICS

Kuzmin Oleg Y., Oleksiv Igor B. Forecasting enterprise performance indicators basing on stakeholders' interests congruence	219
Sotnyk Iryna M., Volk Olga M., Chortok Yulia V. Increasing ecological & economic efficiency of tct introduction as an innovative direction in resource saving	229

INTERNATIONAL SCIENCE OUTLINES

Alboin Cornelia Competitiveness along Romanian vegetable supply chain	236
Blazquez-Resino Juan Jose, Chamizo-Gonzalez Julian Economic efficiency of advertising: some evidences from Internet publicity	246
Wasiluk Anna Mutual trust between companies and cluster formation and development	255
Velick Gordana, Bjelic Predrag Innovate and prosper: building the prestige of the Greater Rochester NY region	264
Hajduk Slawomira Physical planning as a part of spatial development management	273
Grubor Aleksandar, Milicevic Nikola Consumer reactions to out-of-stock of hedonic products	282
Gureev Kirill A., Gureeva Elena G., Markov Denis A. Corporate pension plans: relevance, problems and management solutions	294
Dajcman Silvo Is CAPM valid? Evidence from Slovenia	303
De Dios Jimenez Aguilera Juan, Martin Martin Jose Maria, Molina Moreno Valentin Inequalities in human development in Spain: application to Andalusia regions human capabilities focus	312
Dent Michael, Wong Sek Khin Edward Reflexive practitioner case research: ontological and epistemological orientation	324
Jajri Idris, Ismail Rahmah Does globalisation matter for manufacturing labour productivity?	330
Zhaleeva Raziya Z., Gabdullin Renat B., Zavalishina Anna A. Problems in levelling the consumption in the crisis and post-crisis conditions (Republic of Kazakhstan case study)	341

ACTUAL PROBLEMS OF ECONOMICS

SCIENTIFIC ECONOMIC JOURNAL

№9(147) 2013

CONTENTS

Kondrashov Ivan N. Banking system of Kazakhstan: features of post-crisis management	
Kuznetsov Nikolay V. Approaches to constructing the management system for a developing innovative company	
Lara Rene, Hlavacek Jiri, Sauer Petr Natural resources and violent conflicts: quantitative analysis for African countries	
Lin He Are social endowment and commercial endowment insurance – substitutes or complements? (empirical evidences from china's regional insurance markets)	
Mamun Abdullah Al, Wahab Sazali Abdul, Sori Zulkarnain Muhammad Measuring the impact of microcredit on microenterprise assets in urban Malaysia	
Miklosik Andrej, Hvizdova Eva, Zak Stefan Assessment of the search engine ranking position development of selected academic entities in Slovakia: an empirical investigation	
Milanovic Zorica, Rankov Sinisa, Vulic Marko Modelling commuter behaviour with fuzzy logic: an example of railway passenger behaviour in Belgrade area	
Milenkovic Svetislav, Boskovic Nikola The necessity of intensive use of renewable energy resources in the Republic of Serbia	
Mirza Nawazish, Naqvi Bushra, Kumail Abbas Rizvi Syed Dynamics of exchange rate regime in Saudi Arabia	
Nazir Mian Sajid, Butt Sumaira Asghar, Nawaz Muhammad Musarrat Firm performance: does closely-held ownership structure proves to be advantageous in an emerging economy (Pakistan case study)	
Nikolic Jelena, Babic Verica, Eric Jelena Ownership structure and corporate financial performance in Serbia: empirical evidence	
Palkki Slawomir Evaluation of urban spatial planning	
Patora-Wysocka Zofia Malgorzata Interorganizational cooperation as an element of creating enterprise innovation	
Raicevic Vuk, Bin Julio, Glomazic Rade Sustainable development of tourism, social and economic growth, preservation of local culture and traditions, low carbon and low impact to biodiversity: how can a financial institution be part of the change?	
Rudawska Iga Methodology of assessing patient service quality in integrated healthcare – a preliminary framework	
Serikov Rollan Systematization of the main forms of public-private partnership	
Socol Cristian, Dinu Marin, Socol Aura Gabriela Testing the twin deficits issue for Romania and the use of the absorption adjusted structural budget balance as a signal indicator of public finance sustainability	
Sultanbayeva Gulmira S., Kulsariyeva Aktolkyn T., Tazhiyeva Saltanat B. Socioeconomic problems of intellectual nation formation in Kazakhstan	
Turarbekov Mereke A. Innovative competitiveness of national enterprises and development of their financial strategy: the case study of national companies within "Samruk-Kazyna" holding	
Uygurturk Hasan, Korkmaz Turhan, Uygurturk Hilal Determination of financial performances of tourism companies traded at Istanbul stock exchange	
Furtula Srdjan, Stanisic Nenad, Lojanica Nemanja Dissimilarity in achieving the convergence criteria in emu ex post and ex ante global financial crisis	
Havlicek Karel Small and medium enterprises restructuring	
Zhang Hong, Zhang Yang Effects of buyers' reserve prices and number of brokers on searching for housing: an empirical study based on experimental data	
Shnytko Ivan E., Shaikin Dimmuhammed N., Tsapova Olga A. Forecast estimates on tax revenues to regional budget (Northern Kazakhstan case study)	

Jelena Nikolic¹, Verica Babic², Jelena Eric³

OWNERSHIP STRUCTURE AND CORPORATE FINANCIAL PERFORMANCE IN SERBIA: EMPIRICAL EVIDENCE

The key hypothesis in the corporate governance literature is that ownership concentration is positively influencing company profitability. However, the results of empirical studies are often ambiguous and contradictory. This issue is particularly important for transition economies, because the process of privatization caused significant changes in the ownership structure. Due to empirical evidence dichotomy, we discuss the effect of ownership structure on corporate financial performance in Serbia. Using the data on 146 companies in Serbia, the study provides arguments that there is no significant difference in return on investment for different types of ownership.

Keywords: ownership structure, concentration, insider ownership, financial performance, privatization.

JEL code: M20, M10.

Олена Ніколіч, Веріца Бабіч, Єлена Еріч

СТРУКТУРА ВЛАСНОСТІ ТА ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ КОРПОРАЦІЙ: ЗА ДАНИМИ СЕРБІЇ

У статті показано, що провідні дослідження з корпоративного управління розглядають концентрацію власності як позитивний фактор у прибутковості компанії. Однак результати емпіричних досліджень часто неоднозначні і суперечливі. Це питання особливо важливе в країнах із перехідною економікою, тому що процес приватизації викликав значні зміни в структурі власності. Обговорено вплив структури власності на фінансові показники корпорацій Сербії. З використанням даних по 146 сербських компаніях доведено, що немає ніякої істотної різниці в рентабельності інвестицій для різних форм власності.

Ключові слова: структура власності, концентрація, інсайдерська власність, фінансові показники, приватизація.

Таб. 1. Рис. 1. Літ. 28.

Єлена Ніколіч, Веріца Бабіч, Єлена Еріч

СТРУКТУРА СОБСТВЕННОСТИ И ФИНАНСОВЫЕ ПОКАЗАТЕЛИ КОРПОРАЦИИ: ПО ДАННЫМ СЕРБИИ

В статье показано, что ведущие исследования по корпоративному управлению рассматривают концентрацию собственности как позитивный фактор прибыльности компании. Тем не менее, результаты эмпирических исследований часто неоднозначны и противоречивы. Этот вопрос особенно важен в странах с переходной экономикой, потому что процесс приватизации вызвал значительные изменения в структуре собственности. Обсуждено влияние структуры собственности на корпоративные финансовые показатели в Сербии. С использованием данных по 146 сербским компаниям доказано, что нет никакого существенного различия в рентабельности инвестиций для различных форм собственности.

¹ Research Assistant, Faculty of Economics, University of Kragujevac, Serbia

² Ph.D. Full-time Professor, Faculty of Economics, University of Kragujevac, Serbia.

³ Research Assistant, Faculty of Economics, University of Kragujevac, Serbia.

Ключевые слова: структура собственности, концентрация, инсайдерская собственность, финансовые показатели, приватизация.

Introduction. Ownership structure represents an important internal mechanism of corporate governance and understanding the affects concentrated vs. dispersed ownership have on management behavior and control, as well as financial success corporations represents one of the mainstreams of research in economic theory. Empirical studies referring to the ownership structure effects on corporate performance are often vague and contradictory. Ambiguity of conclusions confirms the further investigation of ownership structure influences on corporate control effectiveness, strategic decisions and performances is one of the most relevant research issues. The research topic in this paper is to investigate the correlation between ownership structure and financial performance.

The issue of ownership concentration was actualized in transition economies due to significant changes in ownership structure as a result of privatization processes. Depending on the model of privatization, in ownership structure various types of owners can be identified (state, managers, employees, external owners), having either positive or negative influence on corporate performance. Assuming that major shareholders have the monitoring role, positively influencing corporate performance the research goal is to examine concentration and type of ownership influence financial performances of Serbian corporations. The study is based on the analysis of the random sample of 146 shareholders owning stocks in the companies registered in the Belgrade stock exchange market, Republic of Serbia.

Making relevant conclusions, resulting from the sample analysis based on implementation of quantitative methodology and relevant statistical methods, should contribute to improvement of corporate governance reforms in transition economies. Financial performance of a corporation could be improved with the implementation of adequate ownership structure mitigating agency costs and decreasing conflict of interests between owners (principal) — managers (agent).

1. Theoretical background. Theoretical studies on the correlation between ownership structure and financial performance are based primarily on the agency theory. This theory suggests that the interests of principals and agents will not coincide (Babic, Nikolic & Eric, 2011). In the absence of either appropriate incentives, or efficient monitoring, agents will be able to exercise their discretion to the detriment of principals (Jensen & Meckling, 1976). The argument is that owners wish to maximize profits, but that their agents (managers) may have neither interest, nor incentive to do so. As such, corporate performance depends on the ability of owners to effectively monitor and control managers (Gedajovic & Shapiro, 1998).

In the corporate governance literature dominates the hypothesis that ownership concentration and profitability are in positive correlation. Ownership concentration has the advantages due to better control of managers. Owners with higher shares of stocks (blockholders) are motivated to perform monitoring and dismiss unsuccessful managers, therefore reducing conflicts between owners as principals and managerial agents (Babic, 2006). However, ownership concentration provokes principal-agent conflict between blockholders and minority shareholders. Its major deficit

22. Perrini, F., Rossi, G., & Rovetta, B. (2008). Does Ownership Structure Affect Performance? Evidence from the Italian Market. *Corporate Governance: An International Review*, 16(4), 312-335.
23. Renders, A. & Gaeremynck, A. (2012). Corporate Governance, Principal-Principal Agency Conflicts, and Firm Value in European Listed Companies. *Corporate Governance: An International Review* 20(2), 125-143.
24. Sanchez-Ballesta, J. & Garcia-Meca, E. (2007). A Meta-Analytic Vision of the Effect of Ownership Structure on Firm Performance. *Corporate Governance: An International Review*, 15(5), 879-893.
25. Soldić-Aleksić, J. (2011). *Primenjena analiza podataka*. Centar za izdavačku delatnost, Ekonomski fakultet, Beograd.
26. Thomsen, S. & Pedersen, T. (2000). Ownership Structure and Economic Performance in the Largest European Companies. *Strategic Management Journal*, 21, 689-705.
27. Thomsen, S., Pedersen, T. & Kvist, H. K. (2006). Blockholder Ownership: Effects on Firm Value in Market and Control Based Governance Systems. *Journal of Corporate Finance*, 12, 246-69.
28. Xu, X. & Wang, Y. (1999). Ownership Structure and Corporate Governance in Chinese Stock Companies. *China Economic Review*, 10, 75-89.

Стаття надійшла до редакції 29.11.2012.

Sławomir Palicki¹ EVALUATION OF URBAN SPATIAL PLANNING

The aim of the elaboration is to illustrate the need for proper and full perception of the of urban public spaces. As the functioning of a city is a multifaceted issue, it is essential to realise the role and the character of a given space. The predominant impact on social, market, natural and communicative behaviour makes a well-designed and properly managed public space axis of city development. It is a strong incentive to define proper directions in functioning for key-attractive and socially desired areas.

Keywords: public space, urban space, evaluation, urban planning.

Славомір Паліцкі ОЦІНЮВАННЯ ПРОСТОРОВОГО ПЛАНУВАННЯ МІСТ

У статті продемонстровано необхідність правильного і повного уявлення значення громадських територій в містах. Функціонування міста — складний процес, якому важливу роль відіграє характер громадських територій та їх вплив на соціальну, культурну та комунікативну поведінку. Тому продумане і правильне управління громадськими територіями — основа розвитку міста. Аргументовано необхідність визначення напрямів функціонування ринково привабливих і соціально значущих територій.

Ключові слова: громадські місця, території міста, оцінка, планування міст.
Лім. 16.

Славомир Палицки ОЦЕНКА ПРОСТРАНСТВЕННОГО ПЛАНИРОВАНИЯ ГОРОДОВ

В статье продемонстрирована необходимость правильного и полного представления о значении общественных территорий в городах. Функционирование города — сложный процесс, в котором важную роль играет характер общественных территорий и его воздействие на социальное, рыночное, культурное и коммуникативное поведение. Поэтому продуманное и правильное управление общественными территориями — основа развития города. Аргументирована необходимость определения направлений функционирования рыночно привлекательных и социально востребованных территорий. Ключевые слова: общественные места, территория города, оценка, городское планирование.

1. Introduction. The awareness of importance and attributing new meaning to public spaces, the input into increasing the standard of living, and shaping various aspects of life make the research into the public space a point of interest of numerous scientific disciplines and specialties including economy, sociology, psychology, geography, architecture, culture science and city planning. Moreover, there are problems concerning the measurement of values related with public space, which might make it difficult for a comparison between varied manners of space utilisation. Such a situation may lead to the lack of awareness concerning the role a proper space utilisation

¹ PhD, Department of Spatial and Environmental Economics, Poznan University of Economics, Poland.